

هیبریداسیون بین گونه‌ای *Vitis labrusca*×*Vitis vinifera* و برآورده میزان موفقیت آن

ولی الله رسولی، حسن محمودزاده

مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان قزوین

یکی از مسائل و مشکلات مهم انگورکاران منطقه تاکستان، خسارت ناشی از سرمازدگی زمستانه بوده که بنوبه خود موجب کاهش شدید محصول و گاهی خشک شدن درختان انگور منطقه گردیده است. از طرف دیگر هرساله هزینه‌های زیادی جهت جلوگیری از خسارت سرمازدگی از جمله زیر خاک کردن بوته‌ها، بین آب زمستانه و غیره صرف می‌شود. لذا ایجاد ژنتیکهای برتر و مقاوم به تنش سرما از طریق هیبریداسیونهای بین گونه‌ای از اهمیت بسزایی برخوردار است. اولین قدم در اینگونه از بررسیهای به نژادی، تعیین میزان موفقیت تولید نتاج هیبرید است. در این مورد گونه انگور وحشی *Vitis labrusca* به عنوان زرم پلاسم مقاومت به سرما و سفیدک سطحی و داخلی حائز اهمیت بوده و مورد توجه می‌باشد. بدین منظور ۵ رقم دانه‌دار تجاری انگور استان قزوین (ارقام فخری، میش پستان، شاهانی، ملایی و چفته) به عنوان والد مادری و گونه *Vitis labrusca* به عنوان والد پدری در نظر گرفته شد. پس از اخته کردن حدود ۲۰۰۰ گل والدهای مادری و انتقال دانه‌گردۀ والد پدری بر روی آنها و تکرار آن به مدت ۲ سال، بذر هیبرید به دست آمد که نتاج حاصل از تلاقی جهت گذراندن دوره سرما در یخچال قرار

میوه های ریز - پوسته

داده شدند. سپس بذور هیبرید در داخل گلدان کشت گردیدند که درصد موفقیت در هیبریداسیون و درصد بذور هیبرید جوانه زده بشرح زیر به دست آمد. که بالاترین میزان موفقیت در هیبریداسیون و جوانه زنی آنها در رقم چفته و ملایی به دست آمد.

رقم	میش پستان	شاهانی	ملایی	چفته	فخری	
۲۰	۳۴	۶۶	۴۲	۸۵	۲۰	درصد بذر هیبرید بست آمده
۷	۲۶	۴۷	۲۵	۵۸	۷	درصد بذر هیبرید جوانه زده